

TUTKIMUSOSIO

Suomalaiset arvostavat korkeimmalle terveystalvveluita ja lähiympäristön turvallisuutta

Suomalaisten mielestä terveystalvveluiden toimivuus (83 % äärimmäisen tai lähes äärimmäisen tärkeä) ja lähiympäristön turvallisuuden (rikollisuus, väkivalta) varmistaminen (82 %) ovat kaikkein tärkeimmät asiat, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta.

Asiat, joihin valtaosa kansalaisista haluaisi päteviä toimia ovat myös kotikunnan talouden tila (69 %) sekä koulutus- ja sivistystalvvelut (66 %). Nämä asiat olivat kansalaisten listan kärkipäässä jo viime kuntavaalien jälkeen toteutetussa vastaavassa tutkimuksessa. Muita tärkeitä asioita ovat verotuskysymykset ja valtion velkaantuminen.

Maahanmuutto, ilmastonmuutos ja koronaepidemia eivät tällä haavaa kuuluu tärkeimpien asioiden joukkoon. Enemmistö kuitenkin pitää näitäkin jollakin tavoin tärkeinä asioina, joskin listan tyvipäähän sijoittuvina. Mikäli tarkastellaan ainoastaan äärimmäisen tai lähes äärimmäisen tärkeänä pitävien osuutta, niin vähiten kansalaisia askarruttava asia on maahanmuutto.

Suomalaiset pitävät näitä asioita äärimmäisen tai lähes äärimmäisen tärkeinä:

<i>Terveystalvvelut</i>	83 %
<i>Lähiympäristön turvallisuus</i>	82 %
<i>Kotikunnan talous ja tulevaisuus</i>	69 %
<i>Koulutus ja sivistystalvvelut</i>	66 %
<i>Verotus</i>	55 %

Vähemmän tärkeät asiat ovat seuraavat:

<i>Maahanmuutto</i>	29 %
<i>Koronavirusepidemia</i>	45 %
<i>Ilmastonmuutos</i>	46 %

Tuloksia voi verrata vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen toteutetun vastaavan tutkimuksen tuloksiin. Vastausasteikot olivat toisistaan poikkeavia, jonka takia tarkastelun voi toteuttaa ns. järjestyssijavertailuna.

Kuinka tärkeitä eri asiat ovat itselle. Järjestyssijavertailu kuntavaalien ja aluevaalien jälkeen:

	2021	2022
1.	<i>Terveyspalvelut</i>	<i>Terveyspalvelut</i>
2.	<i>Kotikunnan talous</i>	<i>Lähiympäristön turvallisuus</i>
3.	<i>Lähiympäristön turvallisuus</i>	<i>Kotikunnan talous</i>
4.	<i>Verotus</i>	<i>Koulutus ja sivistys</i>
5.	<i>Sosiaalipalvelut</i>	<i>Verotus</i>
6.	<i>Sote-uudistus</i>	<i>Valtion velkaantuminen</i>
7.	<i>Ilmastonmuutos</i>	<i>Sote-uudistus</i>
8.	<i>Koulutus ja sivistys</i>	<i>Sosiaalipalvelut</i>
9.	<i>Valtion velkaantuminen</i>	<i>Kulttuuri- ja liikunta</i>
10.	<i>Kulttuuri- ja liikunta</i>	<i>Koronavirusepidemia</i>
11.	<i>Koronavirusepidemia</i>	<i>Ilmastonmuutos</i>
12.	<i>Maahanmuutto</i>	<i>Maahanmuutto</i>

Järjestyssijavertailusta käy ilmi, että asioiden painoarvossa tapahtuu jonkin verran muutoksia lyhyelläkin ajanjaksolla. Jotkut asiat, kuten terveyspalvelut, kotikunnan talous ja lähiympäristön turvallisuus ovat mittausajankohdasta riippumattomia. Ne ovat olleet kärkipäässä lähes vuosikymmeniä. Aiempaa tärkeämmiksi asioiksi tällä tavalla tarkasteltuna koetaan valtion velkaantuminen. Aiempaa vähemmän painoarvoa kohdentuu ilmastonmuutokseen ja sosiaalipalveluihin.

Mitkä ovat puolueiden kannattajille tärkeimmät asiat?

Koska puolueet ilmoittavat olevansa toistensa vaihtoehtoja, myös niiden kannattajilla voi ajatella olevan poikkeavia näkemyksiä siitä, mitkä asiat ovat yhteiskunnallisesti tärkeitä. Kunkin puolueen kannattajien keskuudessa tarkastelu voidaan tehdä kahdella eri tavalla. Voidaan kuvata kannattajien poikkeamaprofiilia, joka kertoo paljonko kannattajat poikkeavat koko väestön keskiarvosta. Toinen tapa on kuvata kunkin puolueen valintojen tärkeysjärjestystä. Seuraavassa yhteenveto molemmista tarkastelutavoista.

Puoluekohtaiset tärkeysprofiilit ovat äkkiseltään pitkältikin toistensa kaltaisia. Tärkeimmistä asioista vallitsee verrattain laaja yhteisymmärrys. Kunkin puolueen viiden tärkeimmän listalta löytyy paljolti samoja asioita. On melkein helpompi listata se, mitkä asiat eivät mahdu kaikkien puolueiden "top 5"-listalle. Terveyspalvelut ja lähiympäristön turvallisuus sijoittuvat viiden kärkeen riippumatta puoluetäustasta. Näiden lisäksi eri puolueiden kannattajien yhteisiä huolenaiheita, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta, ovat kotikunnan talous sekä koulutus- ja sivistyspalvelut. Ajankohtainen sote-uudistus on keskustan kannattajien listalla

viiden tärkeimmän teeman joukossa. Ilmastonmuutos on korkealla vain vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien keskuudessa.

SDP:n kannattajien viisi tärkeintä asiaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Terveyspalvelut
Lähiympäristön turvallisuus
Koulutus- ja sivistyspalvelut
Kotikunnan talous ja tulevaisuus
Sosiaalipalvelut*

Perussuomalaisten kannattajien viisi tärkeintä asiaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Terveyspalvelut
Lähiympäristön turvallisuus
Valtion velkaantuminen
Kotikunnan talous ja tulevaisuus
Verotus*

Kokoomuksen kannattajien viisi tärkeintä asiaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Lähiympäristön turvallisuus
Terveyspalvelut
Kotikunnan talous ja tulevaisuus
Valtion velkaantuminen
Verotus*

Keskustan kannattajien viisi tärkeintä teemaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Terveyspalvelut
Lähiympäristön turvallisuus
Kotikunnan talous ja tulevaisuus
Koulutus- ja sivistyspalvelut
Sote-uudistus*

Vihreiden kannattajien viisi tärkeintä teemaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Ilmastonmuutos
Terveyspalvelut
Lähiympäristön turvallisuus
Koulutus- ja sivistyspalvelut
Verotus*

Vasemmistoliiton kannattajien viisi tärkeintä teemaa (asteikkokeskiarvojen perusteella):

*Terveyspalvelut
Lähiympäristön turvallisuus
Ilmastonmuutos
Koulutus- ja sivistyspalvelut
Sosiaalipalvelut*

Miten puolueiden kannattajat poikkeavat koko väestön keskiarvosta?

Kun tarkastellaan puolueiden kannattajien poikkeamia väestö keskiarvosta, käy ilmi, että SDP:n kannattajat kokevat keskimäärää tärkeämmiksi terveys-, sosiaali- ja koulutuspalvelut. Vähemmän tärkeitä asioita ovat verotus ja valtion velkaantuminen.

Perussuomalaisten kannattajat haluaisivat kiinnittää huomiota etenkin maahanmuuttoon ja asuinympäristön turvallisuuteen (rikollisuus, väkivalta). Ilmastonmuutos koetaan keskimäärää selvästi vähemmän tärkeäksi asiaksi.

Kokoomuksen kannattajat poikkeavat muiden puolueiden kannattajista siinä, että heidän keskuudessaan verotus, kotikunnan talous, koulutuspalvelut ja valtion velkaantuminen ovat keskimäärää tärkeämpiä asioita. Sote-uudistus ja sosiaalipalvelut ovat vähemmän tärkeitä kuin kansalle keskimäärin.

Keskustan kannattajat noteeraavat keskimäärää tärkeämmäksi asiaksi sote-uudistuksen. Keskimäärää vähemmän tärkeänä keskustan kannattajat pitävät ilmastonmuutosta.

Vihreiden kannattajien poikkeamalistalla korostuvat ilmastonmuutos sekä koulutus- ja sivistyspalvelut. Verotus ja valtion velkaantuminen ovat keskimäärää vähemmän tärkeitä asioita.

Vasemmistoliiton kannattajien odotukset kohdentuvat muita voimakkaammin sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluihin sekä ilmastonmuutokseen. Valtion velkaantuminen ja verotus tuntuvat keskimäärää vähemmän tärkeiltä asioilta.

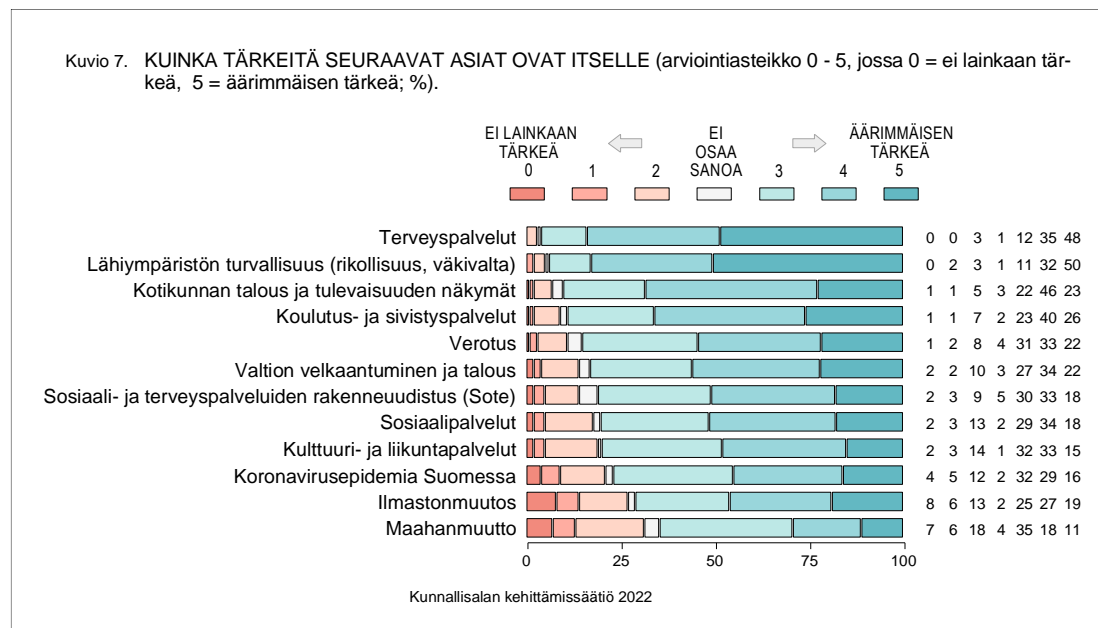
Tutkimuksen taustatiedot

KAKS-Kunnallisalan kehittämissäätiön Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten näkemyksiä itselle henkilökohtaisesti tärkeistä asioista. Kysely toteutettiin reilu viikko aluevaalien jälkeen ja vastauksia pyydettiin antamaan riippumatta siitä, kävikö äänestämässä vai ei. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

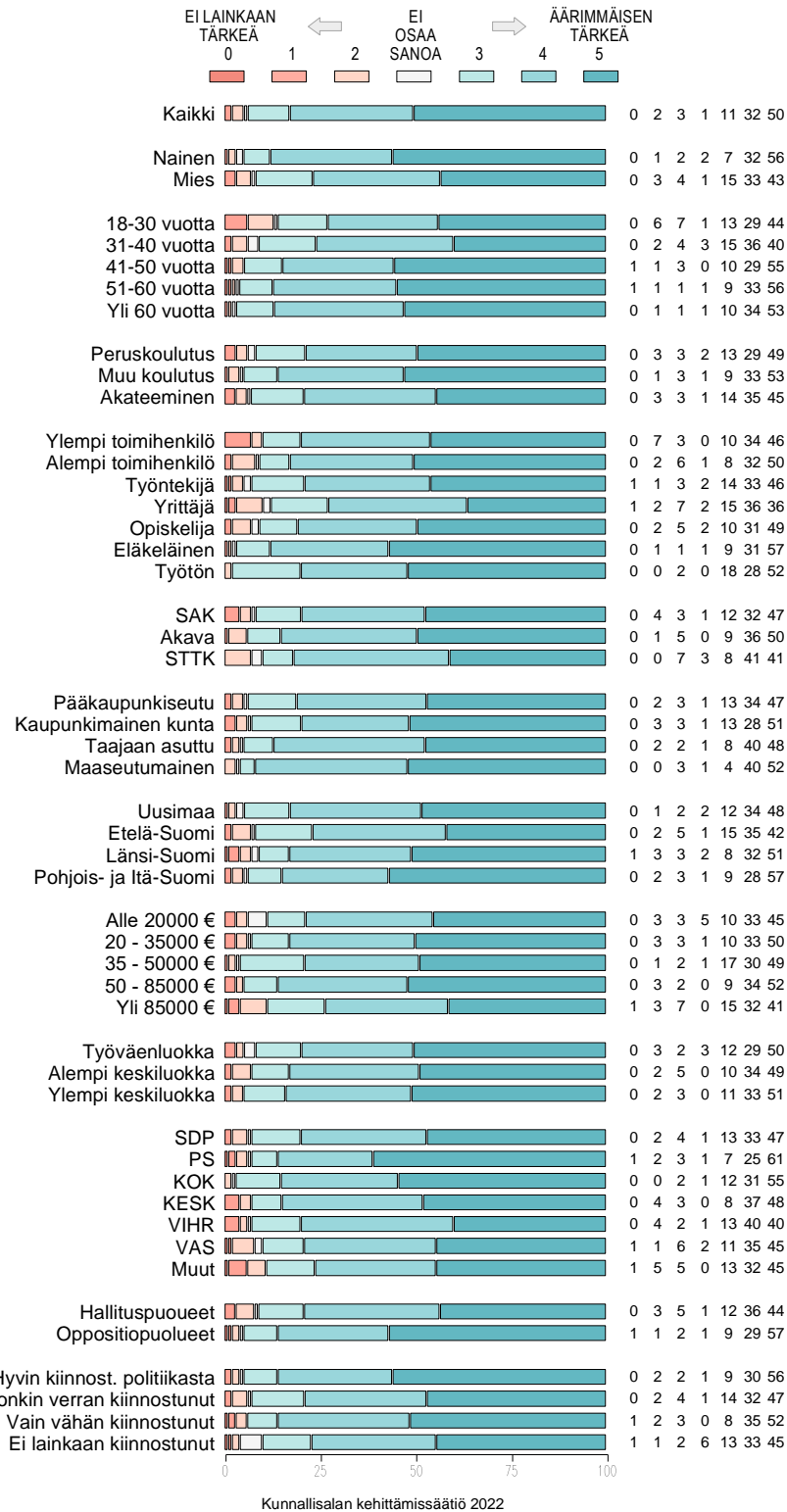
Haastateltavat arvioivat kaikkiaan 12 erilaista asiaa, jotka nousevat julkiseen keskusteluun kaikissa vaaleissa. Vastajat punnitsivat jokaista yksittäistä asiaa viisiportaisella asteikolla sen mukaan, miten tärkeäksi he kokevat ne.

KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 28.1.-2.2.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.030. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

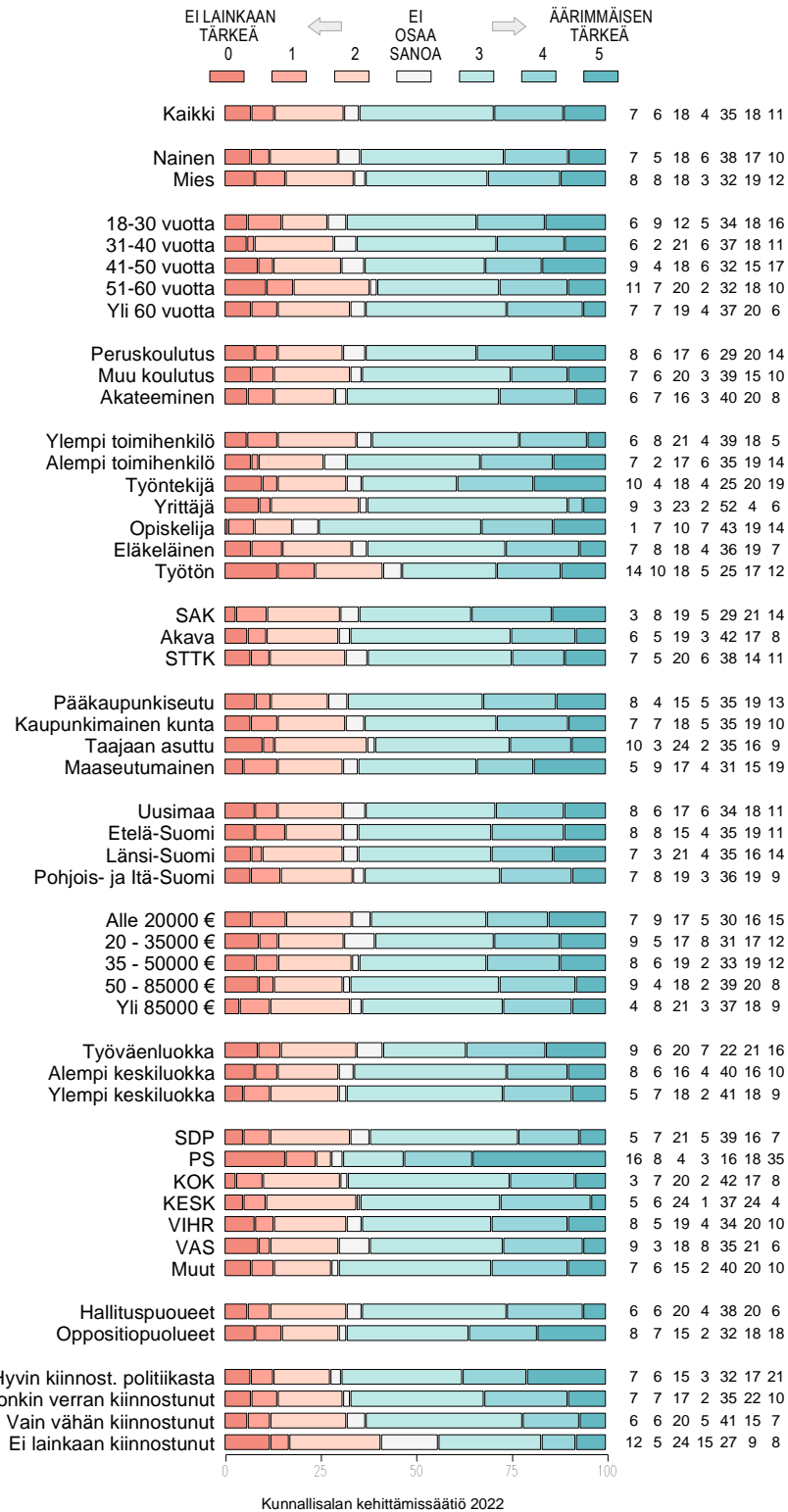
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

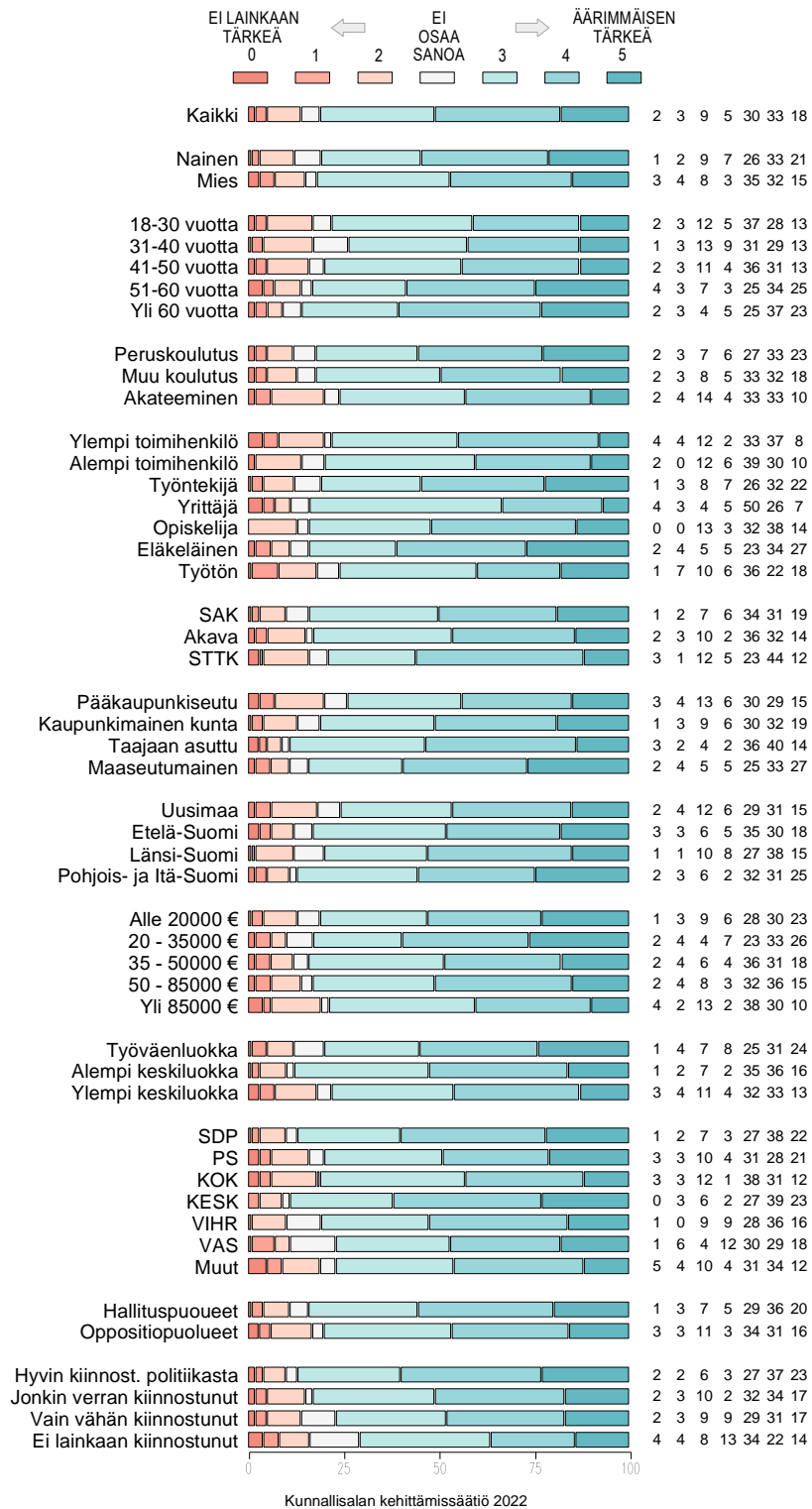
Kuvio 7-1. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: LÄHIYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS (rikollisuus, väkivalta) (arviointiasteikko 0 - 5; %).

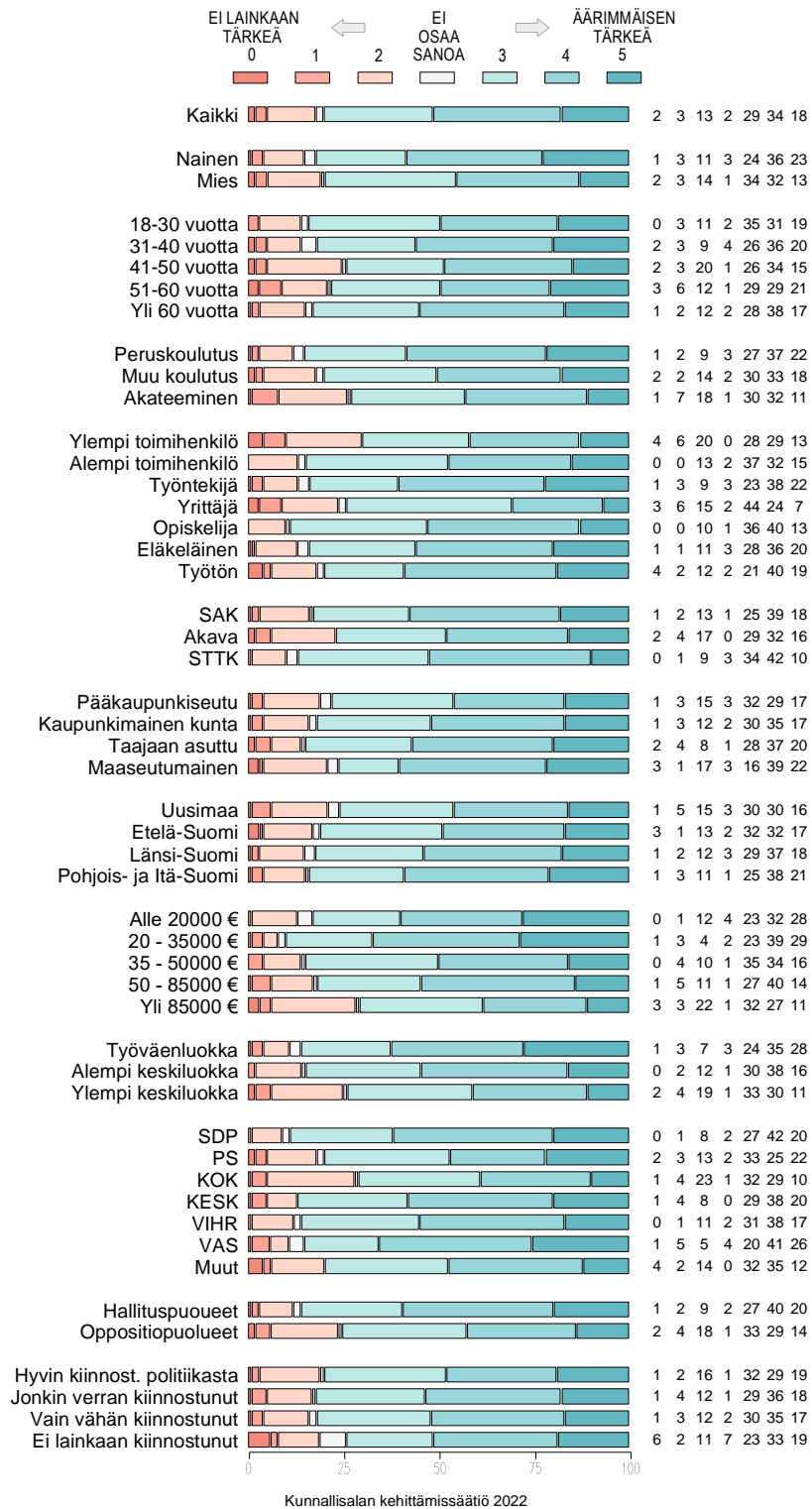
Kuvio 7-2. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: MAAHANMUUTTO (arviointiasteikko 0 - 5; %).

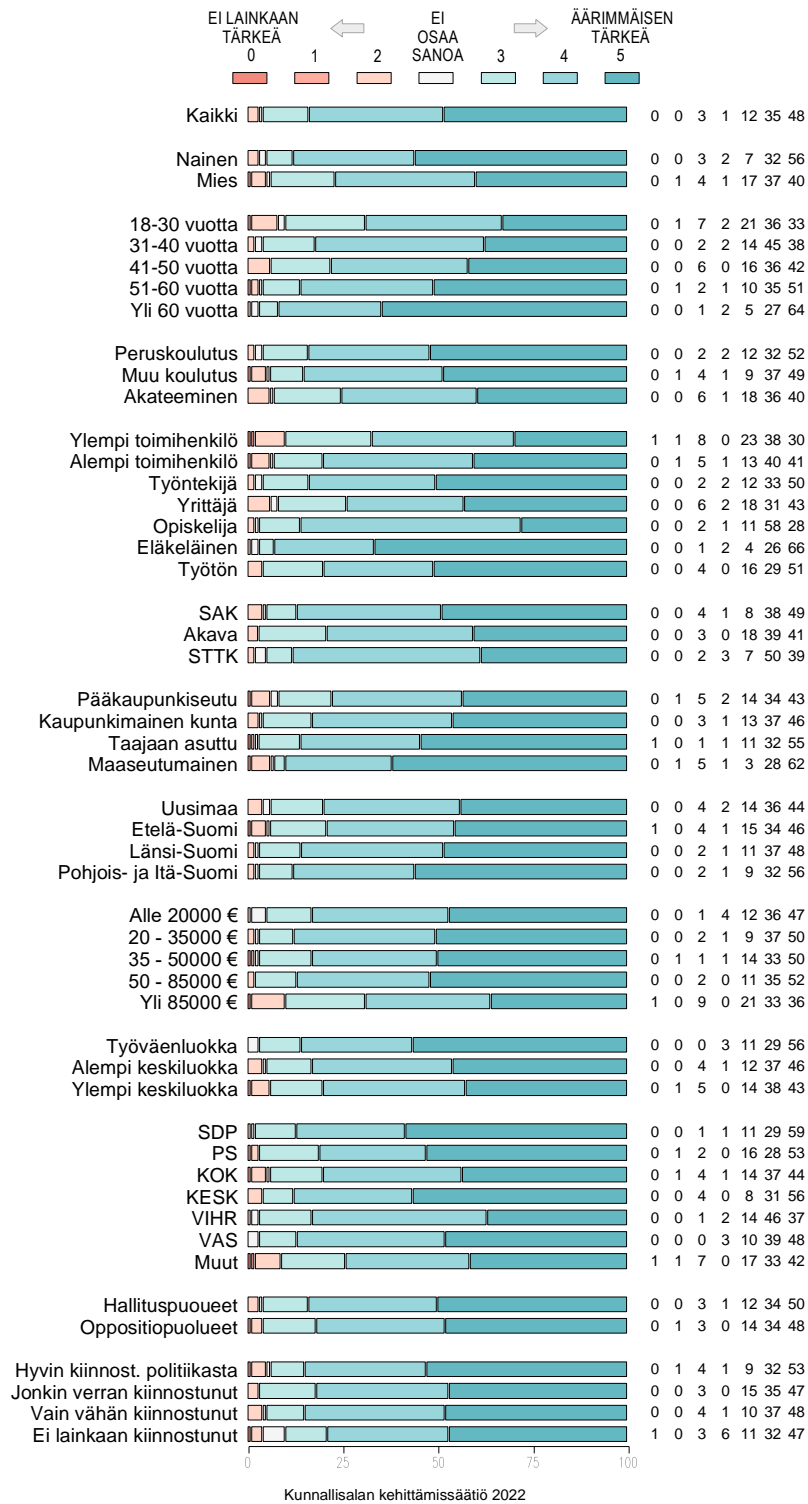
Kuvio 7-3. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN RAKENNEUUDISTUS (Sote) (arviointiasteikko 0 - 5; %).

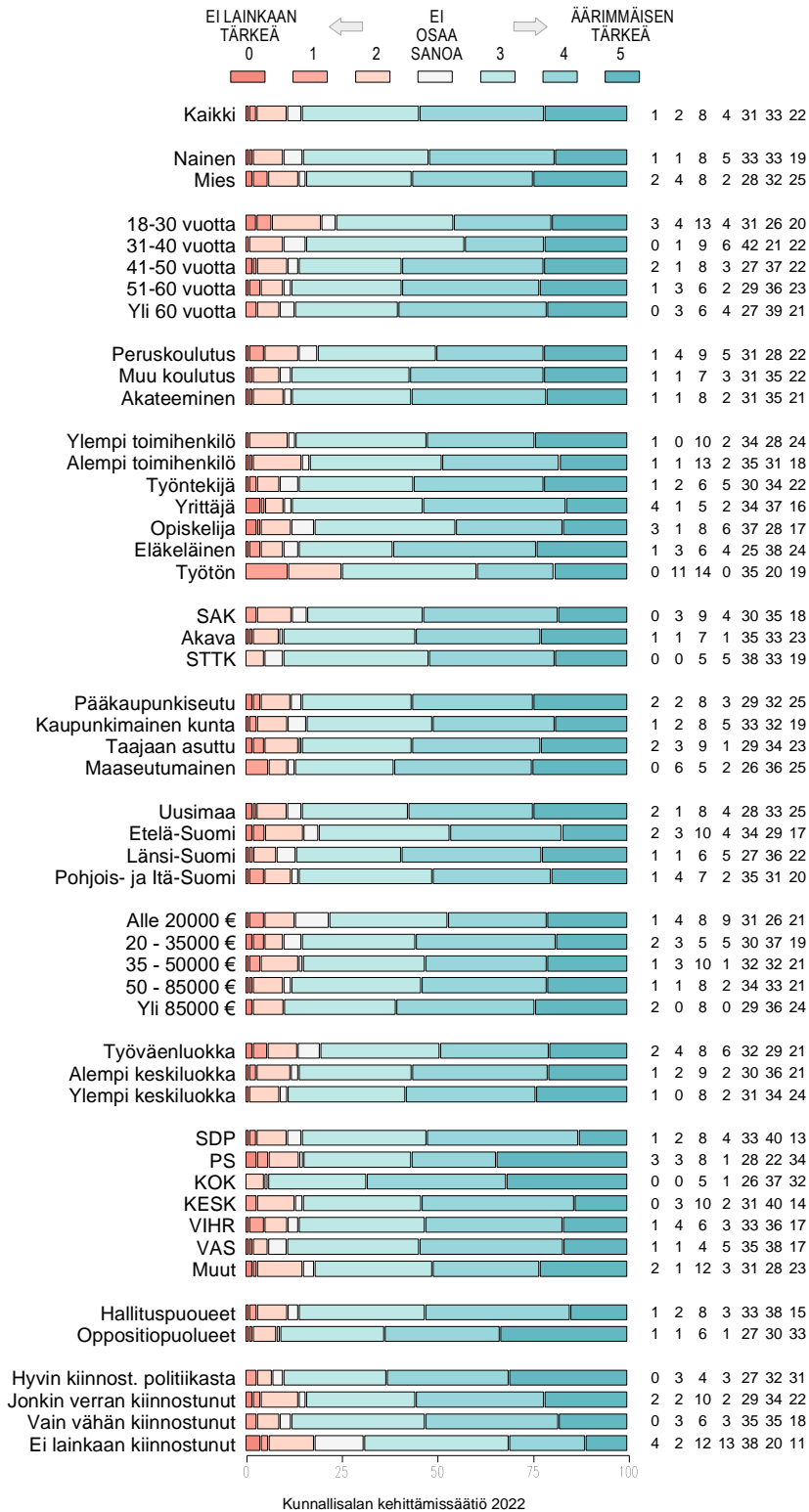

Kuvio 7-4. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: SOSIAALIPALVELUT (arviointiasteikko 0 - 5; %).

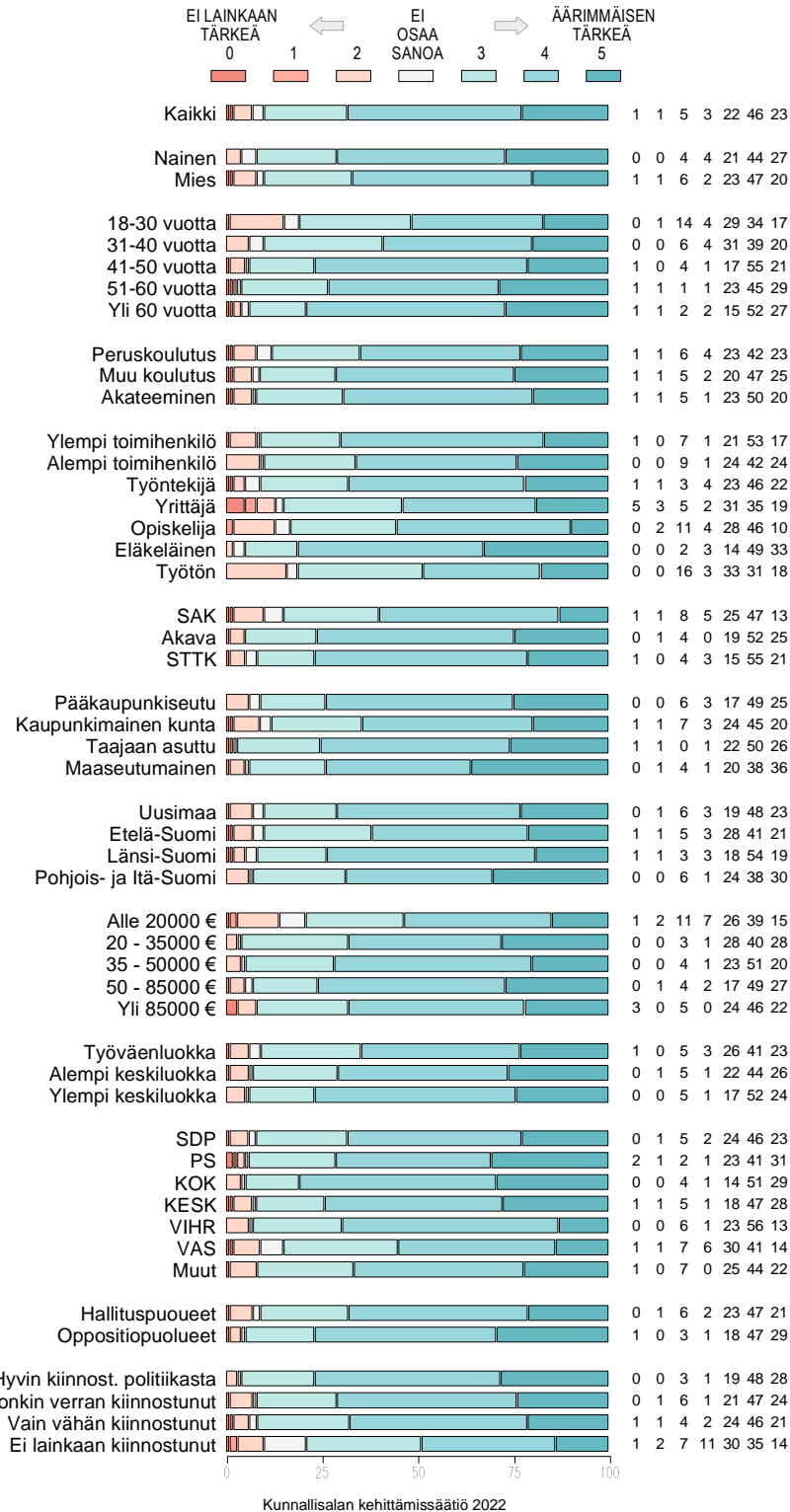

Kuvio 7-5. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: TERVEYSPALVELUT (arviointiasteikko 0 - 5; %).

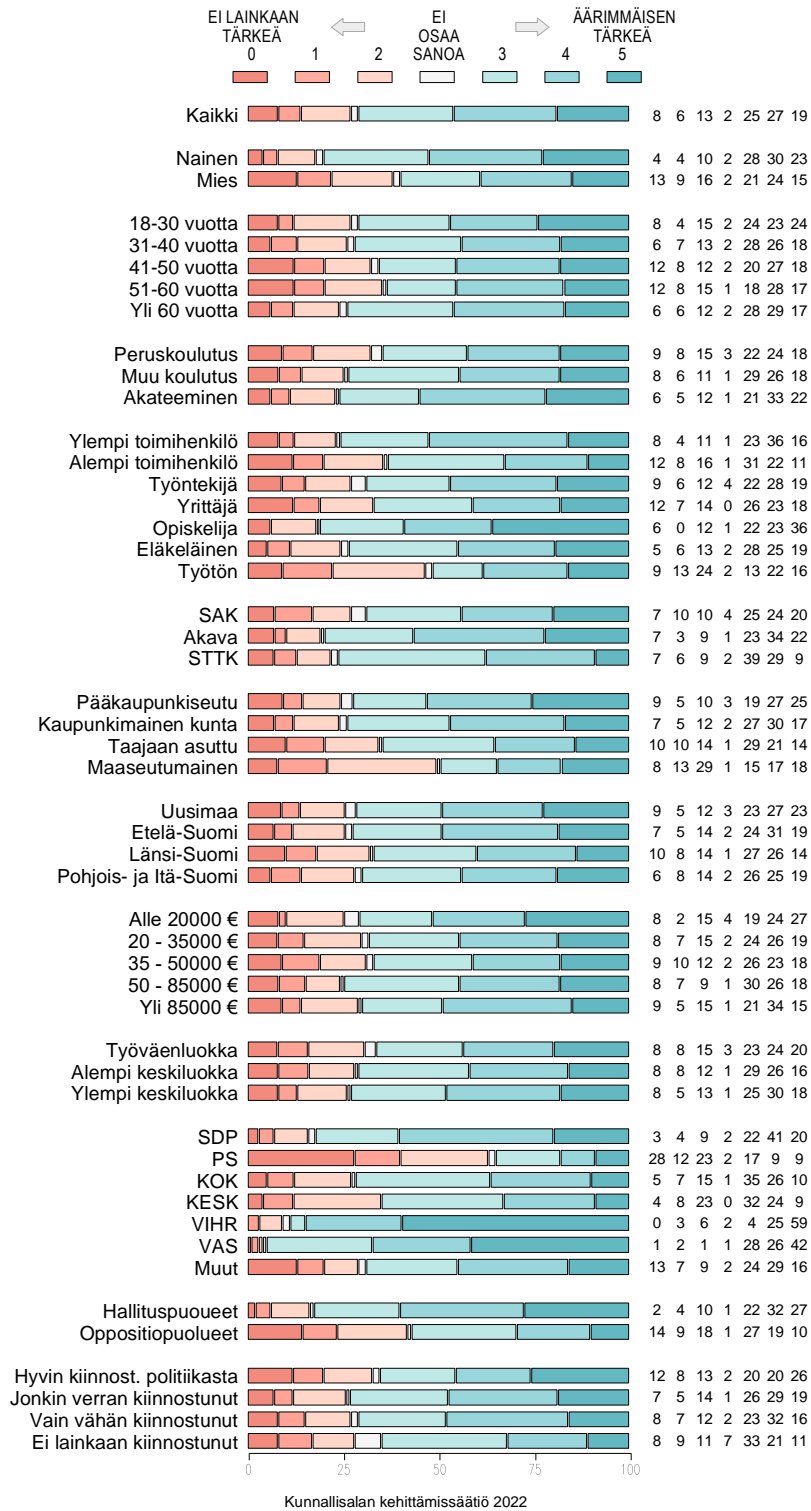

Kuvio 7-6. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: VEROTUS
 (arviointiasteikko 0 - 5; %).

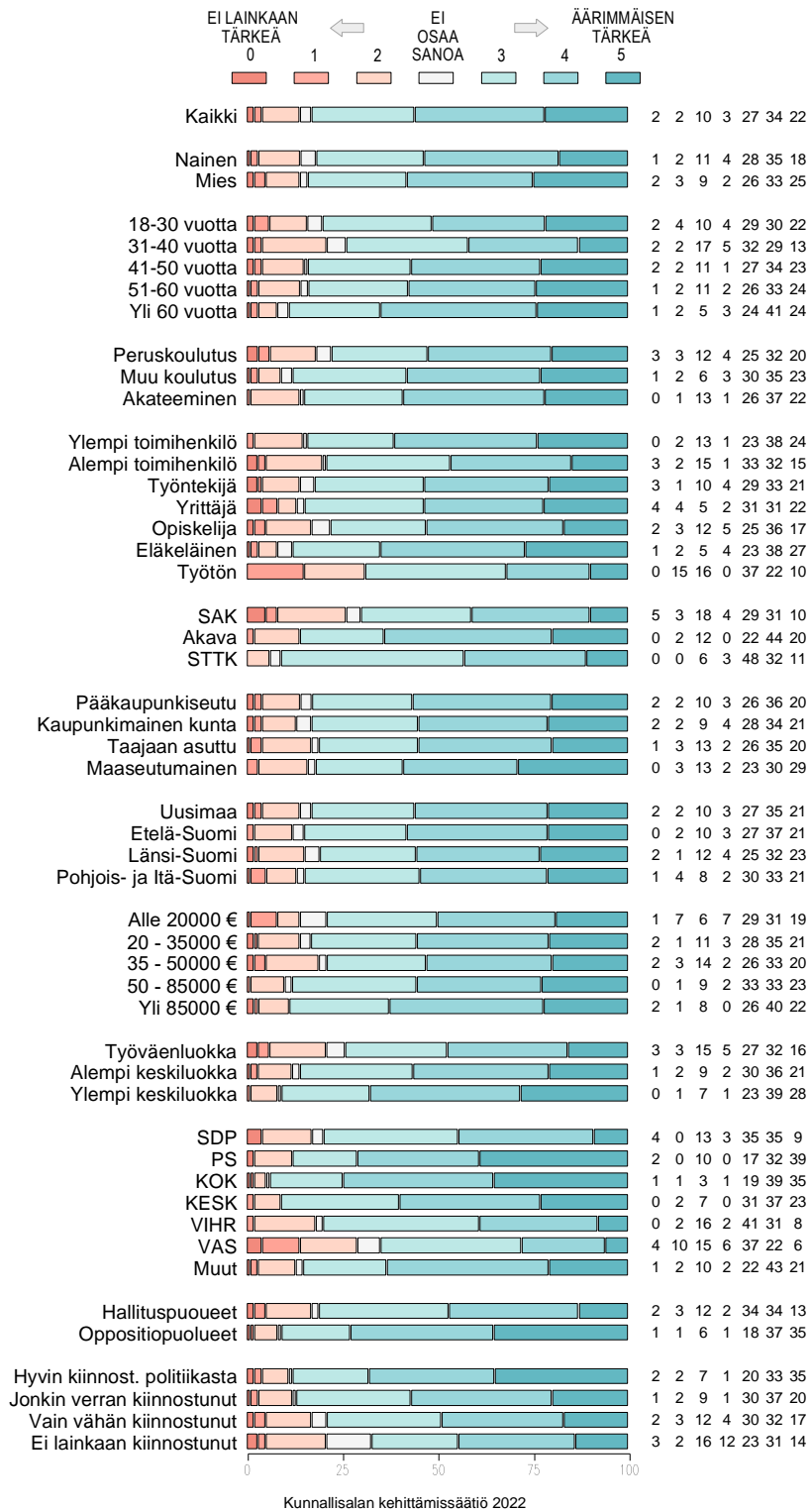
Kuvio 7-7. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: KOTIKUNNAN TALOUS JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT (arviointiasteikko 0 - 5; %).

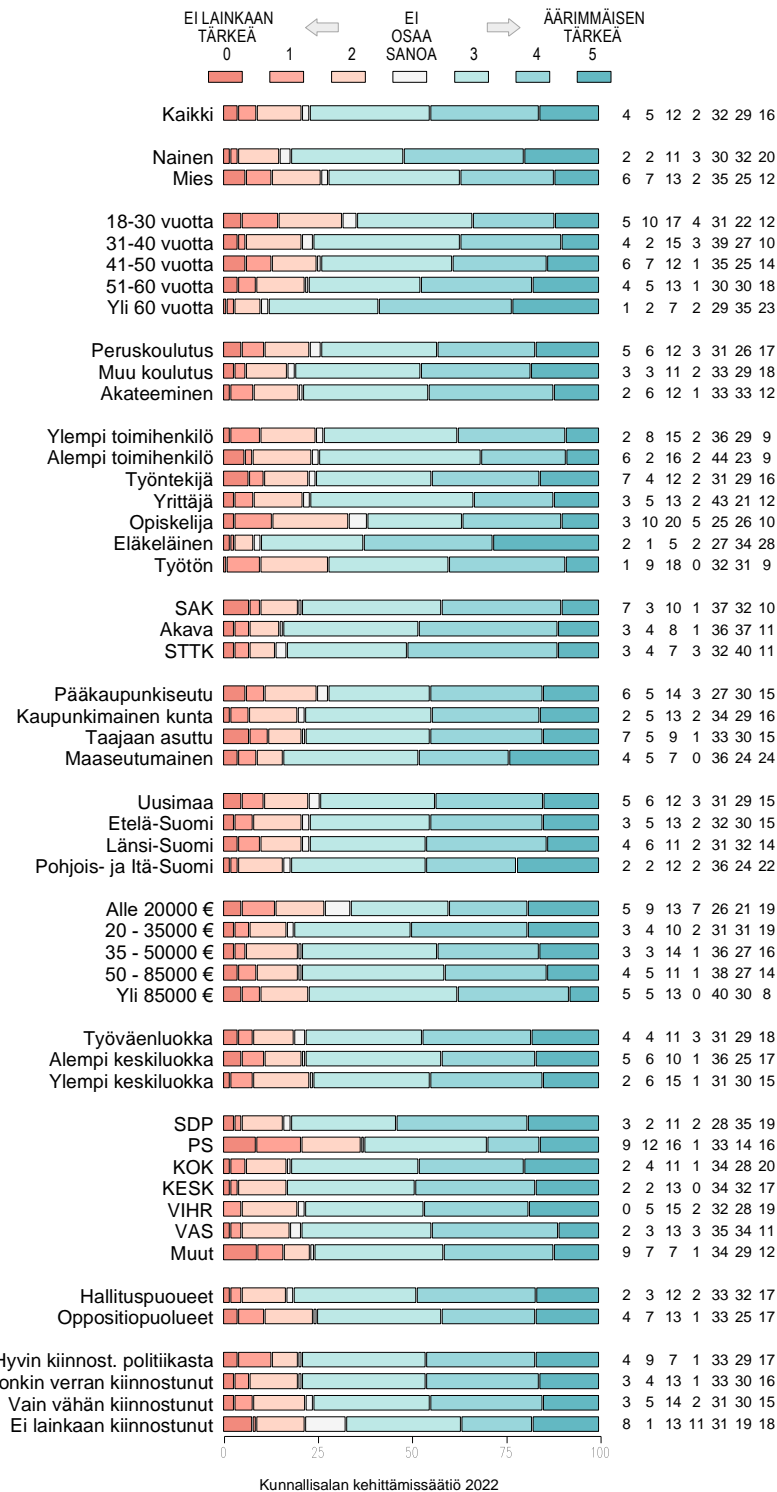
Kuvio 7-8. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: ILMASTONMUUTOS (arviointiasteikko 0 - 5; %).

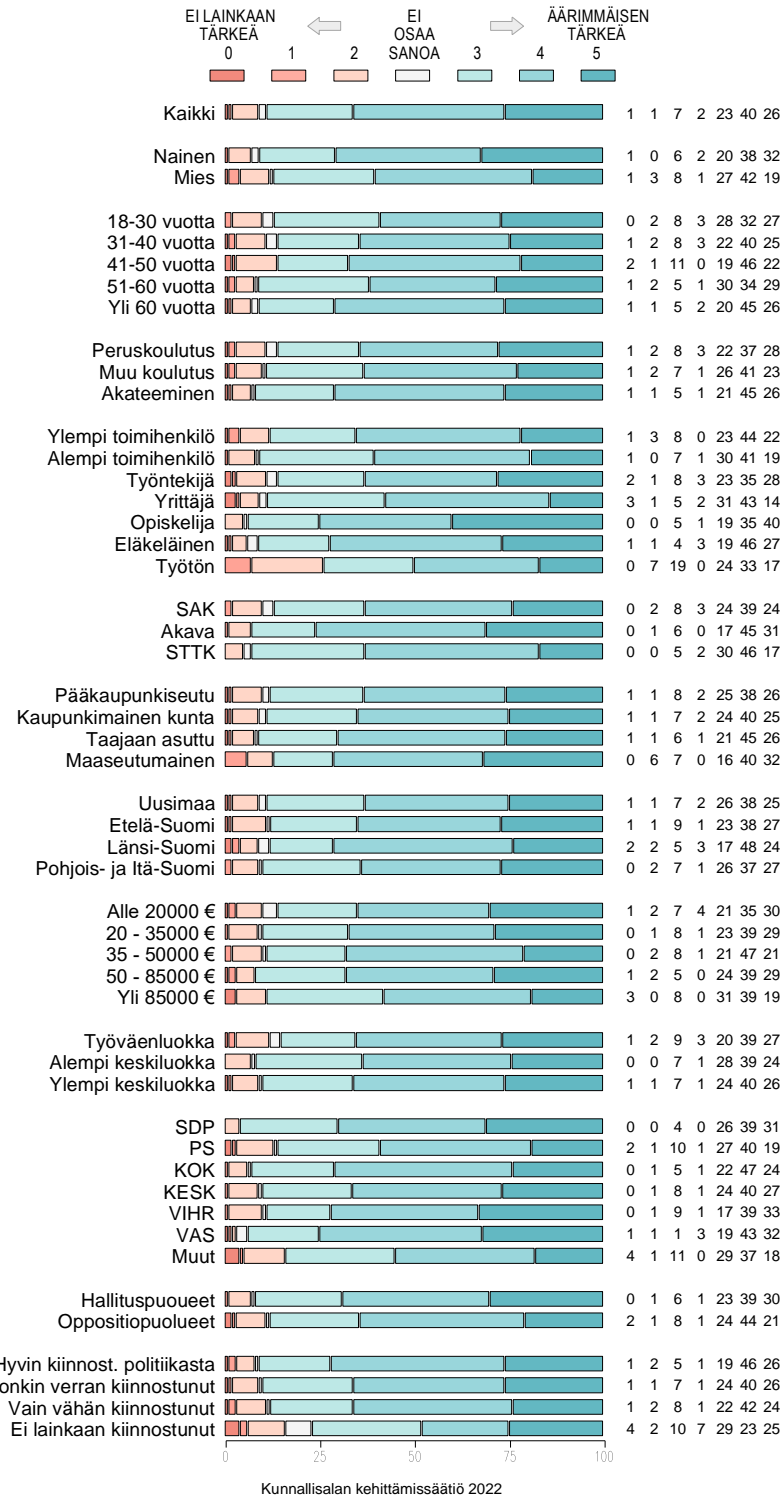
Kuvio 7-9. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: VALTION VELKAANTUMINEN JA TALOUS (arviointiasteikko 0 - 5; %).

Kuvio 7-10. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: KORONAVIRUS-EPIDEMIA SUOMESSA (arviointiasteikko 0 - 5; %).

Kuvio 7-11. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: KOULUTUS- JA SIVISTYSTYSPALVELUT (arviointiasteikko 0 - 5; %).

Kuvio 7-12. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT ASIAT OVAT ITSELLE: KULTTUURI- JA
 LIIKUNTAPALVELUT (arviointiasteikko 0 - 5; %).
